

Vergaderjaar 2009–2010

32 181

Protocol inzake strategische milieubeoordeling bij het Verdrag inzake milieu-effectrapportage in grensoverschrijdend verband, met Bijlagen; Kiev, 21 mei 2003

Nr. 2

BRIEF VAN DE MINISTER VAN VOLKSHUISVESTING, RUIMTELIJKE ORDENING EN MILIEUBEHEER

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 14 december 2009

De vaste commissie voor Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer heeft in haar procedurevergadering 11 november jl. de stilzwijgende procedure voor het Protocol inzake strategische milieubeoordeling (SEA Protocol) bij het Espoo Verdrag inzake milieu-effectrapportage in grensoverschrijdend verband, ter kennisgeving aangenomen. Wel heeft de commissie de ministers van VROM en Buitenlandse Zaken verzocht een nadere toelichting te sturen naar de Tweede Kamer over de mogelijke consequenties voor Nederland vanwege het feit dat het SEA Protocol op een tweetal punten verder gaat dan de EU-richtlijn 2001/42/EG voor strategische milieubeoordeling voor plannen en programma's. De gevraagde toelichting gaat u mede namens de minister van Buitenlandse Zaken toe.

Het betreft de volgende twee punten zoals deze in de toelichtende nota bij het SEA Protocol zijn benoemd:

1. het SEA Protocol verwijst naast milieueffecten ook expliciet en consequent naar gezondheidseffecten.
2. de inspanningsverplichting inclusief rapportageverplichting hierover om naast plannen en programma's, ook de milieugevolgen van «beleidsvoornemens» en wetsvoorstellen te beoordelen en daarbij te bezien in hoeverre de onderdelen van het protocol hierbij kunnen worden toegepast.

Wat betreft het eerste punt, de expliciete verwijzing van het Protocol naar gezondheidseffecten. Zoals aangegeven laat het Protocol ruimte voor de interpretatie van de term «milieugevolg, met inbegrip van het gezondheidsgevolg».

In het Protocol is dit gedefinieerd als: «elk gevolg op het milieu, inclusief de menselijke gezondheid, flora, fauna, biodiversiteit, bodem, klimaat, lucht, water, landschap, natuurgebieden, materiële goederen, cultureel erfgoed en de interactie tussen deze factoren». De «uitbreidende bepalingen» die in de Nederlandse Wet milieubeheer (Wm) zijn opgenomen voor het begrip «milieu», neemt gezondheidsaspecten voldoende mee om

aan het Protocol te voldoen. In artikel 1.1, lid 2 Wm voldoet Nederland aan het begrip gezondheid met de term «bescherming van mensen». Daarnaast blijkt uit de memorie van toelichting van de Wm dat gezondheid onderdeel is van het begrip milieu. Dit geldt ook voor de (in)directe gezondheidsaantasting van mensen via het milieu (Kamerstukken II 1989/90, 21 087, nr. 6, p. 42–43).

Ook de EU richtlijn 2001/42/EG voor strategische milieubeoordeling voor plannen en programma's spreekt uitdrukkelijk over gezondheid van de mens. In bijlage I van de richtlijn, onder f staat dat het Milieueffectrapport informatie dient te bevatten over de mogelijke aanzienlijke milieueffecten, bijvoorbeeld «...voor de biodiversiteit, bevolking, gezondheid van de mens,». Deze omschrijving in de EU richtlijn is vrijwel identiek aan de definitie die in het SEA Protocol wordt gebruikt, en op het punt van gezondheid is er geen verschil. Het SEA Protocol noemt alleen gezondheidsaspecten expliciet en consequent. De EU heeft met haar goedkeuring van het SEA Protocol, zonder dat dit een aanpassing van de richtlijn vereist, geconcludeerd dat met de richtlijn reeds wordt voldaan aan het SEA Protocol. In de interpretatie van het SEA protocol is er met andere woorden geen sprake van een kop op de EU richtlijn 2001/42/EG en voldoet Nederland reeds. Wat betreft de praktijk wijkt Nederland ook niet af van andere lidstaten van de EU wat betreft het toetsen van het aspect gezondheid in de MER.

Het tweede punt betreft de inspanningsverplichting, inclusief rapportageverplichting om de milieugevolgen van beleidsvoornemens en wetsvoorstellen te beoordelen. Hierbij gaat het dus zoals gezegd om een inspanningsverplichting, en geen bindende (wettelijke) bepaling.

Nederland voldoet reeds aan deze inspanningsverplichting, door middel van o.a. de milieutoets op voorgenomen regelgeving. Op grond van de aanwijzingen voor de regelgeving moeten immers de effecten, neveneffecten en lasten in beeld worden gebracht in geval van overheidsinterventie. «Beleid» wordt ook in de milieutoets meegenomen voor zover daar wetgeving uit kan voortvloeien. Daarnaast is er voor beleid de integrale afstemming in de Ministerraad en daarnaast de parlementaire, integrale discussie waar milieu in wordt meegenomen. Dit geldt ook voor het provinciale en lokale niveau.

Ten opzichte van de EU richtlijn voor strategische milieubeoordeling van plannen en programma's kent het SEA Protocol dus inderdaad op dit punt een «additionele bepaling waar de wetgeving niet voor hoeft te worden aangepast.

Echter, dit leidt voor Nederland *niet* tot extra (uitvoerings)lasten met uitzondering van de plicht te rapporteren aan de «Meeting of the Parties» bij het Protocol. Nederland kan dus rapporteren over bovenstaande instrumenten en activiteiten die Nederland heeft om uitvoering te geven aan het beoordelen van beleidsvoornemens en wetgeving die significante milieugevolgen kunnen hebben.

Geconcludeerd kan derhalve worden dat de omstandigheid dat het SEA Protocol op een tweetal punten mogelijk wat verder gaat dan de EU-richtlijn 2001/42/EG voor strategische milieubeoordeling voor plannen en programma's, geen consequenties heeft voor Nederland.

De minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer
J. M. Cramer